

11 січня - Міжнародний день
заповідників і національних
парків

БІБЛІОТЕКА МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО
ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ ОНТУ

НАЦІОНАЛЬНІ ПАРКИ ТА ЗАПОВІДНИКИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Одещина — це колоритний південний край України з унікальними природними комплексами та культурно-історичними багатствами. Регіон розташований на узбережжі Чорного моря, тут чудова природа і своєрідний клімат.

Природно-заповідний фонд Одеської області включає один біосферний заповідник, по 2 національні й регіональні ландшафтні парки, а також низку заказників і пам'яток природи.

ПЕРЕЛІК ПАРКІВ І ЗАПОВІДНИКІВ ОДЕЩИНИ

Дунайський біосферний заповідник

Національний природний парк “Тузовські лимани”

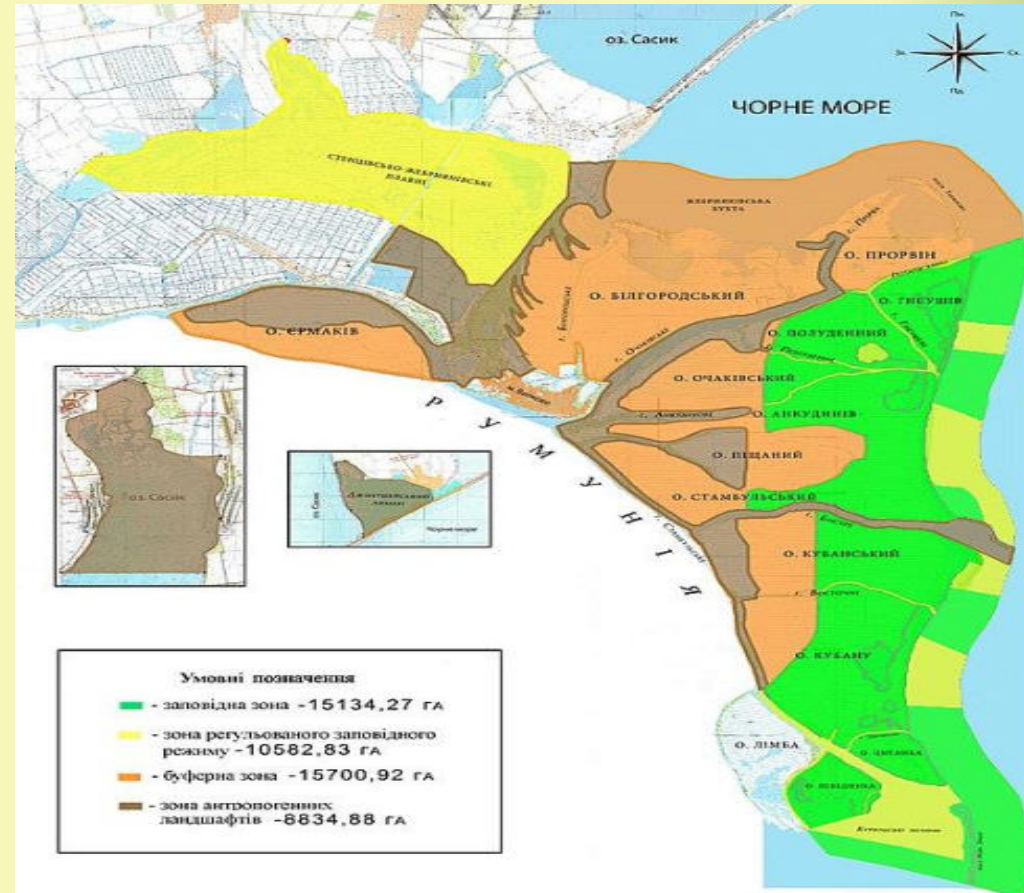
Національний природний парк “Нижньодністровський”

Регіональний ландшафтний парк “Ізмаїльські острови”

Регіональний ландшафтний парк “Тилігульський”

Дунайський біосферний заповідник

Самостійна природоохоронна та науково-дослідна установа. Більша частина території Дунайського біосферного заповідника розташована у північно-східній частині дельти Дунаю в межах України в околицях м. Вилкове, Ізмайльського району Одеської області. На сході межує з Чорним морем, а на півдні — з Румунією. Складовими природно-територіальними частинами є вторинна (морська) дельта Кілійського рукава, Жебриянське пасмо, Спенцівсько-Жебриянівські плавні та острів Єрмаків.

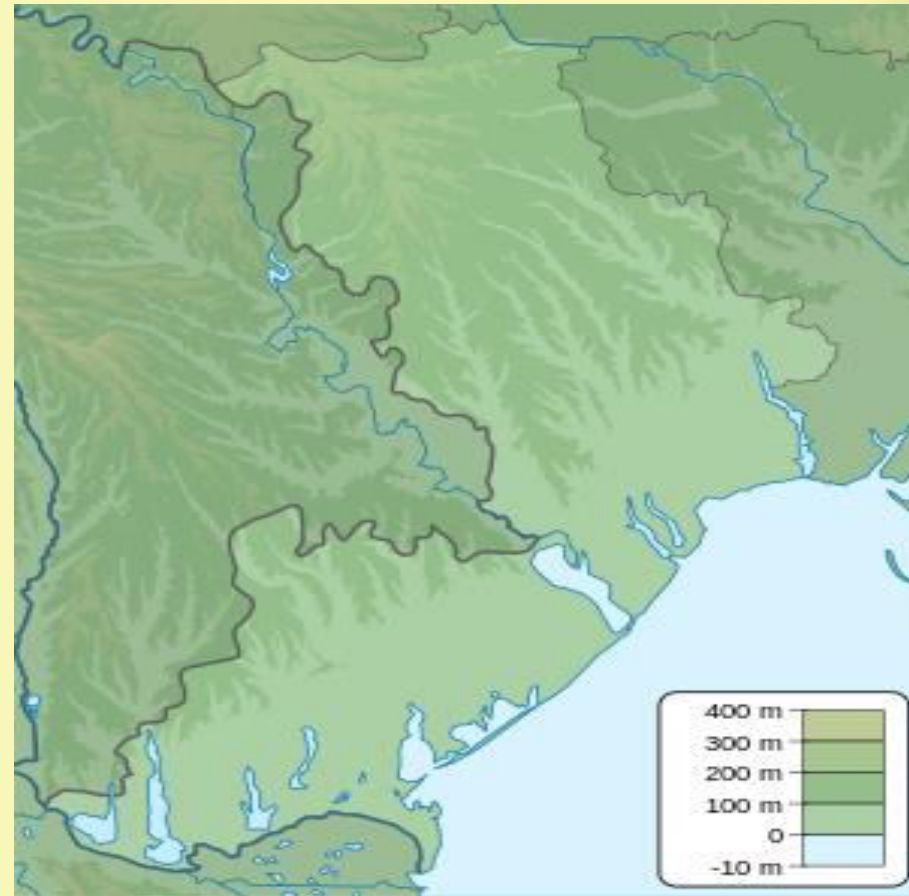

Національний парк “Тузовські лимани”

Національний природний парк “Тузовські лимани” розташований на півдні Одеської області. Його заснували у 2010 році для збереження цінних природних та історико-культурних комплексів, а також об’єктів Північного Причорномор’я.

Нацпарк лежить у межиріччі Дунаю та Дністра і являє собою групу витягнутих уздовж морського узбережжя мілководних лиманів. Усі вони відділені від моря вузьким (від 50 до 400 м) піщаним пересипом (косою), що має довжину близько 40 км.

Природа НПП «Тузловські лимани»

В парку знаходяться понад 40 видів рідкісних видів птахів, які занесені як до міжнародної, так і до української Червоної книги. У парку можна побачити майже 300 видів птахів, у місцевих водоймах живе близько 60 видів риб, 37 видами представлені ссавці. Для деяких птахів лимани є своєрідною «перевалочною станцією» на шляху до Азії та Африки, деякі — гніздяться та зимують прямо на лиманах.

Нижньодністрівський національний природний парк

Природоохоронна територія, національний природний парк в Україні, в пониззі річки Дністер. Розташований у межах Білгород-Дністровського та Одеського районів Одеської області.

Парк засновано 13 листопада 2008 року у відповідності до Указу Президента України № 1033. Нижньодністровський національний природний парк входить в десятку найкращих Національних природних парків України.

Флора

На території парку зареєстровано понад 700 видів вищих рослин, з яких 28 — рідкісні, занесені до Червоної книги України. Деякі види рослин і тварин занесені також до Європейського червоного списку та до списку рідкісних видів Міжнародної спілки охорони природи. Саме тому дельта Дністра є природним багатством світового надбання.

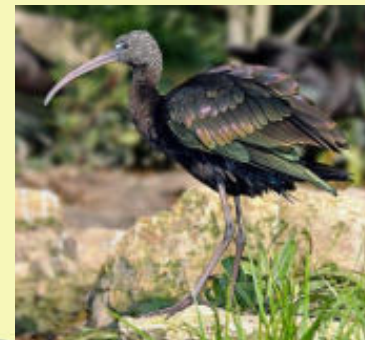
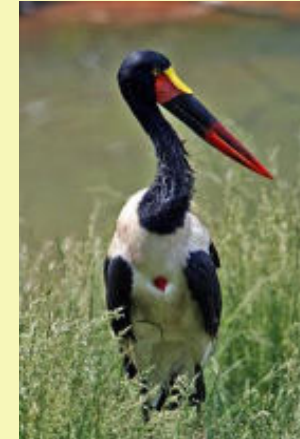

Фауна

На території Парку виявлено: молюсків — 90 видів, комах — 554 види, риб; — 67 видів, земноводних — 9, рептилій — 6 видів, представників пташиного світу — 254 види; ссавців — 32 види (без рукокрилих).

У межі парку включені частини двох водно-болотних угідь міжнародного значення «Межиріччя Дністра — Турунчука» та «Північна частина Дніпровського лиману», які охороняються Рамсарською конвенцією. Тому територія Парку, як складова водно-болотних угідь, має унікальне значення як місце гніздування, линяння і зимівлі для птахів, що мігрують між Євразією та Африкою.

У пониззі Дністра існують найбільші колонії лелекоподібних і веслоногих птахів Азово-Чорноморського регіону.

Регіональний ландшафтний парк «Ізмаїльські острови»

Ізмаїльські острови — регіональний ландшафтний парк в Україні. До складу парку входять острови Кілійського гирла Дунаю: Малий Татару (738 га), Великий Даллер (370 га) і Малий Даллер (258 га), розташовані в Ізмаїльському районі, біля села Стара Некрасівка (Одеська область). Створений у 1993 р.

Ізмаїльські острови

Острови РЛП мають алювіальне походження. Рельєф островів сформований русловими валами, на яких росте заплавний ліс (*Salix alba*, *Populus alba* і *P. nigra*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus lanceolata*, *Quercus robur*) у поєднанні з луговою рослинністю. У підліску поширені зарості *Rubus caesius*. У заплавному лісі зростають також *Vitis sylvestris* і *Periploca graeca*. Центральні ділянки островів знижені і залиті водою (плавні). Площа відкритого водного дзеркала островів різна.

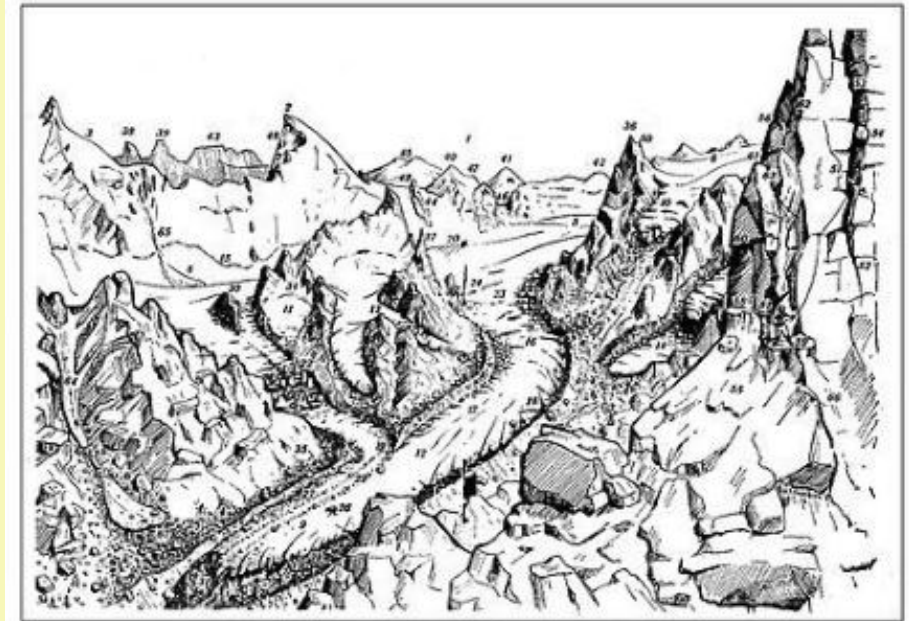
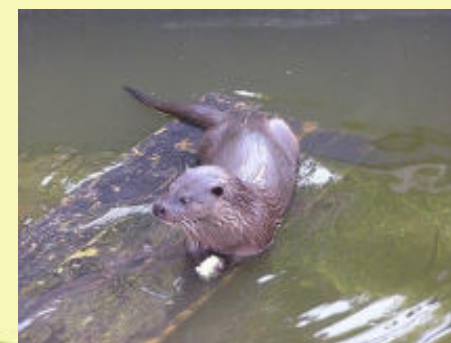

Рис. Експонент гірського рельєфу (за А.М.Михайленко):

1 – гребіт; 2 – вершина; 3 – гребіт; 4 – ребро; 5 – стовпець; 6 – північ; 7 – стовпчик; 8 – жовтий лісок; 9 – ялики; 10 – дубовик; 11 – дубовик; 12 – дубовик; 13 – дубовик; 14 – дубовик; 15 – дубовик; 16 – дубовик; 17 – дубовик; 18 – дубовик; 19 – дубовик; 20 – дубовик; 21 – дубовик; 22 – сирік; 23 – дубовик; 24 – дубовик; 25 – дубовик; 26 – дубовик; 27 – дубовик; 28 – дубовик; 29 – дубовик; 30 – дубовик; 31 – дубовик; 32 – дубовик; 33 – дубовик; 34 – дубовик; 35 – дубовик; 36 – дубовик; 37 – дубовик; 38 – дубовик; 39 – дубовик; 40 – дубовик; 41 – дубовик; 42 – дубовик; 43 – дубовик; 44 – дубовик; 45 – дубовик; 46 – дубовик; 47 – дубовик; 48 – дубовик; 49 – дубовик; 50 – дубовик; 51 – дубовик; 52 – дубовик; 53 – дубовик; 54 – дубовик; 55 – дубовик; 56 – дубовик; 57 – дубовик; 58 – дубовик; 59 – дубовик; 60 – дубовик; 61 – дубовик; 62 – дубовик; 63 – дубовик; 64 – дубовик; 65 – дубовик; 66 – дубовик; 67 – дубовик.

Тут збереглася унікальна острівна екосистема в дельті Дунаю зі своєрідним ландшафтом, рослинним і тваринним світом. Особливий інтерес становить острів Тапару, який вражає первозданною красою завдяки внутрішньому мальовничому озеру і незайманому заплавному лісу, де можна побачити дикого кабана, лисицю, видру, енотоподібного собаку, борсука та ін. На островах ростуть рослини з Червоної книги України (сальвінія плаваюча, плавун щитolistий) і червоного списку Одеської області (лапаття біле, кубішка жовта, виноград лісовий). З птахів зустрічаються баклан малий, пелікан рожевий, пелікан кучерявий.

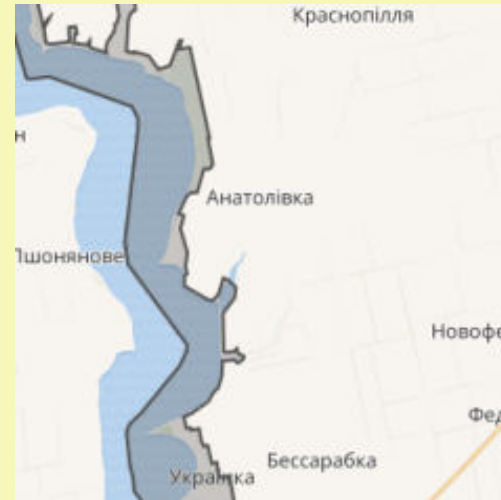

Тилігульський регіональний ландшафтний парк (Миколаївська область)

Тилігульський — регіональний ландшафтний парк в Україні. Розташований у Березанському районі Миколаївської області, на східному узбережжі Тилігульського лиману і його акваторії.

Площа парку — 8195,4 га. Парк створено в 1995 році.

Приводом для створення парку послужило те, що Тилігульський лиман є одним з небагатьох водно-болотних угідь, де збереглися природні морські ландшафти. Екосистема лиману має унікальні умови для життя тваринних і рослинних організмів. Акваторія Тилігульського лиману є однією з найчистіших водойм північного Причорномор'я і представляє велику цінність для біологічного розмаїття регіону.

Список літератури

1. Доценко А.І. Основи заповідної справи. Навчальний посібник [Текст].- К.: Університет «Україна», 2021 – 117 с.
2. Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України. [Текст] . Ч.2. Національні природні парки / Колектив авторів під ред. В.А. Онищенка і Т.Л. Андрієнко. – Київ: Фітосоціоцентр, 2012. – 580 с.
3. Матеріали Четвертої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Євроінтеграція екологічної політики України». [Текст] Одеса: Одеський державний екологічний університет. 2022, 448 с.
4. Дударева Г.Ф. Заповідна справа: [Текст] навчально-методичний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / Г.Ф. Дударева. – Запоріжжя: ЗНУ, 2015.— 82 с.
5. Заповідна справа в Україні: Навчальний посібник. [Текст] / За загальною редакцією М.Д. Гродзинського, М.П. Спеценка. – К.: 2003. - 306 с.
6. Остапченко Л.І. Біологія і екологія(рівень стандарту): [Текст] підручник для 10 кл./ Л.І. Остапченко, П.Г. Балан, Т.А. Компанець, С.Р. Рушковський.- К.: Генеза, 2018.- 192с.
7. <https://www.nationalparks.in/>Електроний ресурс.

Пелікани

Чапля жовта

Меч-трав болотна

Альдрованда пухирчаста

Водяний горіх

Черепаша болотяна

